

ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

УДК 354:338.24:330.322

Белінська Я.В.,доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри міжнародної економіки,*Національний університет**Університету державної фіскальної служби України***ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ФІНАНСУВАННЯ
КРЕДИТНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

Белінська Я.В. Підходи до формування стратегії фінансування кредитно-інвестиційної діяльності в умовах глобалізації. У статті висвітлено особливості різних стратегій фінансування інвестиційної діяльності. Показано взаємозв'язок елементів імітаційної та інноваційної стратегій. Визначено основні проблеми, що перешкоджають активізації фінансування інвестицій в Україні. Встановлено напрями підвищення інвестиційної привабливості України. Запропоновано програмний підхід до підвищення інвестиційної привабливості в контексті стратегії розвитку фінансування кредитно-інвестиційної діяльності.

Ключові слова: стратегія, кредитно-інвестиційні ресурси, інвестиційна діяльність, інвестиційна привабливість, програма.

Белинская Я.В. Подходы к формированию стратегии финансирования кредитно-инвестиционной деятельности в условиях глобализации. В статье освещены особенности различных стратегий финансирования инвестиционной деятельности. Показана взаимосвязь элементов имитационной и инновационной стратегий. Определены основные проблемы, препятствующие активизации финансирования инвестиций в Украину. Установлены направления повышения инвестиционной привлекательности Украины. Предложен программный подход к повышению инвестиционной привлекательности в контексте стратегии развития финансирования кредитно-инвестиционной деятельности.

Ключевые слова: стратегия, кредитно-инвестиционные ресурсы, инвестиционная деятельность, инвестиционная привлекательность, программа.

Belins'ka Ya.V. Approaches to the formation of a strategy for financing credit and investment activities in the conditions of globalization. In the article the features of various strategies for financing investment activity are reflected. The connection of elements of simulation and innovation strategies is set. The main problems, which hinder the activation of financing of investments in Ukraine, are determined. The directions of increase of investment attractiveness of Ukraine are established. The program approach to increase of investment attractiveness in the context of the strategy of development of financing of credit and investment activity is offered.

Key words: strategy, credit and investment resources, investment activity, investment attractiveness, program.

Постановка проблеми. Незважаючи на поступове відновлення інвестиційної діяльності в Україні після глибокої кризи, обсяг нагромаджених капітальних інвестицій все ще недостатній для переходу України на криву економічного зростання. Активізація інвестиційної діяльності має здійснюватися цілеспрямовано, орієнтуючись на модернізацію економіки країни та зважаючи на необхідність формування принципово нової структури економічної системи, що базується на інноваційних змінах з метою посилення конкурентоспроможності України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням стимулювання інвестиційної діяльності, зокрема через її фінансування, в Україні займається низка вчених та практиків, зокрема Л. Антонова, В. Базилевич, В. Бакуменко, О. Баранівський, О. Білорус, П. Гайдуцький, В. Гесць, В. Захожай, О. Іваницька, І. Лобас, М. Кіт, М. Кизим, Є. Кононова, М. Мартинюк, С. Петровська, В. Федоренко.

Незважаючи на вагомий внесок зазначених вчених у вирішення проблеми фінансування інвестиційної діяльності в Україні, досі обсяги фінансових ресурсів, що виділяються суб'єктами господарювання на цілі інвестування, вкрай незначні. Домінуюча частина інвестицій зосереджена в Києві та Київській області, що формує неоднорідність фінансового розвитку по регіонах, стримує залучення їх фінансово-економічного потенціалу до вирішення завдання збалансованого економічного розвитку України. Необхідність комплексного вирішення зазначених проблем зумовила мету статті.

Формулювання цілей статті. Метою статті є формування системного підходу до комплексного вирішення завдання активізації інвестиційної діяльності в Україні на засадах розширення її фінансування в умовах глобалізації.

Виклад основного матеріалу. Основною проблемою активізації інвестиційної діяльності в Україні є

нестача фінансування в умовах слабких темпів зростання банківського кредитування та розвитку фінансового ринку, а також нестача власних коштів у суб'єктів господарювання. На сучасному етапі розвитку України активізації фінансування інвестицій перешкоджають такі проблеми:

- недосконала нормативно-правова база для розвитку інвестування, низька ефективність інвестиційних ресурсів, що інвестується у виробництво товарів і послуг, великий рівень інвестиційних ризиків; відсутність стратегічного комплексного підходу до регулювання інвестиційних потоків і до підвищення інвестиційної привабливості країни;

- проблеми розвитку вітчизняних банків щодо недостатнього розміру капіталу, величини акумульованих активів, масштабів застосування сучасних банківських технологій, «невбудованості» їх діяльності у стратегію розвитку країни;

- відсутність сприятливих інституційних умов для розвитку кредитно-інвестиційної діяльності, зокрема нерозвиненість інфраструктури реалізації інвестиційних проектів на національному та регіональному рівнях.

Вирішення зазначених проблем має здійснюватися на системній основі в контексті реалізації фінансової політики, орієнтованої на збалансований розвиток України. Для цього фінансова політика має врегулювати інвестиційно-фінансові відносини, забезпечувати фінансову підтримку високотехнологічних видів виробництва, розвиток інновацій, сфери послуг, ринку робочої сили, інвестиційної інфраструктури.

Ключовими напрямками вжиття заходів щодо фінансування інвестицій є підвищення інвестиційної привабливості України, покращення інституційного середовища кредитно-інвестиційної діяльності, стимулювання розвитку мережі спеціалізованих інвестиційних банків.

Узагальнення результатів праць [1; 4; 5; 7; 8] щодо активізації кредитно-інвестиційної діяльності дали змогу визначити основні завдання в межах окреслених напрямів:

- посилення стимулюючого впливу законодавства на інвестиційний процес шляхом надання інвесторам фінансових пільг;

- усунення адміністративних перешкод на шляху доступу приватних іноземних інвесторів до кредитно-інвестиційних ресурсів;

- створення організаційних структур та інститутів сприяння інвестиціям через розроблення та експертизу інвестиційних проектів за рахунок державних джерел фінансування;

- надання підтримки спеціалізованим інвестиційним банками (субсидій, гарантій тощо) під кредити на реалізацію інвестиційних проектів;

- розвиток дворівневої системи кредитної кооперації, де перший рівень формуватимуть КС, другий – їх асоціація та кооперативний банк;

- акумулювання коштів населення на інвестиційні цілі шляхом випуску муніципальних позик.

На наш погляд, ефективне вирішення зазначених завдань лежить в площині їх плановірності та узгодженості, що потребує формування стратегії розвитку інвестиційної діяльності. З огляду на банківсько-орієнтований тип вітчизняної фінансової системи [1] основним джерелом фінансування інвестицій є банківські

кредити. Тому вважаємо доцільним використовувати терміни «кредитно-інвестиційні ресурси» та «кредитно-інвестиційна діяльність». Світовий досвід свідчить про те, що залежно від напрямку спрямування кредитно-інвестиційних ресурсів існують три види стратегії розвитку, а саме імітаційна, інноваційна та змішана.

Перша орієнтована на залучення кредитно-інвестиційних ресурсів, за допомогою яких у країні створюються необхідні умови для розширеного відтворення капіталу на основі наявних та запозичених технологій. За такої стратегії розвиток відбувається за рахунок включення національних виробництв у міжнародні ланцюжки доданої вартості та залучення зовнішніх джерел капіталу. Негативним аспектом вибору такої стратегії розвитку є посилення залежності від зовнішніх факторів та припливу іноземних інвестицій.

Другий вид стратегії (інноваційний) ґрунтується на залученні венчурного капіталу та формуванні національних ланцюжків доданої вартості на базі створення ланцюжків виробництва інноваційних продуктів і технологій. Основною схемою формування цих ланцюжків є така: розробка продукту – виробництво – маркетинг – доставка – сервісне обслуговування. За орієнтації на переважне використання венчурного капіталу економічна система країни стає частиною глобального ринку, але сама генерує ланцюжки створення доданої вартості та управляє кредитно-інвестиційними потоками. Конкурентоспроможність країни за рахунок інноваційності вироблених продуктів стає багатого вищою. Водночас це надає поштовх для розвитку нематеріальних ресурсів, формує основу для зростання зайнятості населення в секторах з високими інноваційним потенціалом і рівнем продуктивності праці, для підвищення рівня добробуту населення та стандартів якості життя. Саме за рахунок інвестування в інновації можливе створення конкурентоспроможних національних продуктів, що стимулюватиме приплив у країну матеріальних і фінансових ресурсів, а також формування таких темпів кредитно-інвестиційної діяльності простору, що забезпечуватимуть приріст валового продукту.

Третій вид (змішана стратегія) ґрунтується на поєднанні кредитів та інвестицій у традиційні технології з поступовим розширенням фінансування інновацій, нових технологічних ланцюжків з метою формування інноваційних точок росту. За необхідності прискорення темпів розвитку країни акцент зміщується до спрямування кредитно-інвестиційних ресурсів у ті види економічної діяльності, розвиток яких дасть змогу економічній системі стати структурною частиною світового ринку, «вбудуватися» в ланцюжки доданої вартості з переважно виробничою або торговельною, або аграрною спрямованістю. В цьому разі актуалізується завдання фінансування інновацій, що стануть базою для створення власних ланцюжків створення вартості та припливу інвестицій. Саме приплив прямих інвестицій дасть змогу економічній системі регіону вбудуватися в національну та міжнародну систему поділу праці за рахунок розміщення на своїй території виробництва складових частин кінцевого товару.

Особливістю змішаної стратегії є її частково точковий характер, що полягає в «боротьбі з вузькими місцями», коли регулятивні зусилля зосереджені на вирішенні декількох ключових проблем, та стимулюванні

окремих точок зростання та створення сприятливих умов для бізнесу.

На наш погляд, на поточному етапі Україні потрібно застосовувати змішану стратегію розвитку кредитно-інвестиційної діяльності, що ґрунтується на залученні всіх суб'єктів економічної системи в інвестиційну діяльність. Адже еволюційна стратегія – це переважно продовження чинного вектору розвитку, що не дасть змогу вирішити ті нагальні завдання, що постали перед фінансово-інвестиційною політикою в період економічної та політичної кризи. Щодо інноваційної стратегії, то для її реалізації на поточному етапі розвитку України не вистачить наявних ресурсів за відсутності надійної виробничої бази, що дасть змогу отримувати прибутки в період від

розробки ідеї до отримання фінансового результату від неї. Взаємозв'язок елементів двох стратегій (імітаційної та інноваційної) у змішаній представлено на рис. 1.

Змішана стратегія розвитку кредитно-інвестиційної діяльності має здійснюватися на основі таких принципів, як стратегічна спрямованість, інноваційність, комплексність, системність, доступність, економічність.

Принцип стратегічної спрямованості означає обов'язкову наявність орієнтирів реалізації стратегії соціально-економічного розвитку країни. За використання на поточному етапі розвитку України змішаної моделі розвитку та фінансування кредитно-інвестиційної діяльності в довгостроковому періоді стратегічним орієнтиром є перехід на інноваційний шлях розвитку.

Рис. 1. Взаємозв'язок елементів імітаційної та інноваційної стратегій розвитку кредитно-інвестиційної діяльності

Принцип інноваційності означає орієнтацію на невинне створення інновацій, які дають змогу виробляти продукцію на якісно новому рівні.

Комплексність означає, що в процесі стимулювання кредитно-інвестиційної діяльності беруть участь як матеріальні, так і нематеріальні ресурси (об'єкти авторського права, результати наукових досліджень, комп'ютерні програми, об'єкти промислової власності, зокрема патентні права, промислові зразки, оригінальні технології, знання і вміння, (ноу-хау); засоби індивідуалізації, фірмові найменування, товарні знаки, бренди і знаки обслуговування (зареєстровані та незареєстровані), комерційні позначення тощо).

Системність означає взаємозв'язок і взаємозалежність розвитку аспектів кредитно-інвестиційної діяльності, які на основі синергетичного ефекту поєднуються в єдиний стратегічний, фінансовий, адміністративний та інтелектуальний ресурс.

Доступність передбачає можливість відкритого доступу для всіх до фінансових, інвестиційних, інформаційних ресурсів шляхом налагоджування каналів прямого та зворотного зв'язку між інвесторами та суб'єктами економічної діяльності. Зокрема, на сайтах профільних міністерств та місцевих адміністрацій повинні бути створені та постійно оновлюватися інвестиційні портали, орієнтовані на підвищення інвестиційної привабливості галузей та країни, зокрема звіти про реалізацію стратегії та програми соціально-економічного розвитку, відомості про інноваційний потенціал, звіти про реалізацію інвестиційних проектів тощо.

Ефективність – це отримання результату з мінімально можливими витратами, тому кредити мають надаватися на інвестиції в найбільш прибуткові види економічної діяльності. Згідно з цим принципом вибір пріоритетних дій держави визначається внаслідок оцінювання якості кредитно-інвестиційних ресурсів.

Таблиця 1

Зміст програми підвищення інвестиційної привабливості країни

Пункт	Зміст
1. Діагностика соціально-економічного розвитку країни	Оцінка економіко-географічного положення, просторової організації населення та господарства, основних тенденцій розвитку, аналіз зовнішніх умов та факторів формування інвестиційної привабливості (інвестиційний потенціал, що оцінюється з огляду на сукупність ресурсно-сировинного, виробничого, інфраструктурного, інноваційного, трудового та інших видів потенціалу. Інвестиційний ризик, коли оцінюванню підлягають такі складові інвестиційного ризику, як економічний, соціальний, кримінальний, екологічний, фінансовий і законодавчий; інвестиційна активність, що характеризується інтенсивністю та масштабністю інвестиційної діяльності; інвестиційний клімат, під яким розуміються умови використання інвестицій в економіці, зокрема нормативно-правова база, податковий режим, інституційні умови інвестиційної діяльності, наявність інфраструктури підтримки інвестора, рівень адміністративних бар'єрів.
2. Прогнози та сценарії розвитку країни	Аналіз ринкових можливостей в перспективних секторах економіки, відбір наявних інвестиційних проектів, а також оцінка їх ефективності, розробка нових бізнес-проектів. Моделювання траєкторії та окреслення можливих сценаріїв його розвитку.
3. Пріоритетні напрями підвищення інвестиційної привабливості	Пріоритетні напрями вкладення інвестицій в економіку визначаються на основі оцінювання перспективних з точки зору отримання прибутку галузей і секторів економіки. Це формує основу для розроблення інвестиційних проектів в цих галузях, активізації роботи з цільовими інвесторами. Визначення найбільш перспективних для отримання інвестиційного прибутку галузей економіки здійснюється на основі аналізу ємності та прибутковості ринків збуту, очікуваних витрат і забезпеченості необхідними ресурсами.
4. Перелік заходів щодо підвищення інвестиційної привабливості	Розробка схем та механізмів фінансування інвестиційних проектів. Підготовка пропозицій щодо підвищення частки державної участі у фінансуванні проектів, зокрема через механізм приватно-державного партнерства. Підвищення інформаційної прозорості. Розвиток інститутів підтримки інвестиційних проектів. Зниження основних інвестиційних ризиків. Розвиток нормативно-правової бази у формі плану заходів з розроблення та прийняття необхідних законодавчих актів та програмних документів. Навчання фахівців органів влади з питання розроблення та реалізації інвестиційних стратегій муніципальних утворень. Формування земельних заставних інвестиційних фондів, зокрема на муніципальному рівні. Розробка стратегії розвитку туризму.
5. Цільові показники реалізації програми	Вибрані перспективні бізнес-ідеї переводяться у формат інвестиційної пропозиції для потенційних інвесторів та очікувані результати.
6. Організація управління програмою	Розробка схеми управління реалізацією програми та організаційного плану-графіка.
7. Моніторинг результатів виконання програми	Система аналізу виконання цільових показників, ефективності заходів та планів підвищення інвестиційної привабливості. Надання рекомендацій щодо підвищення ефективності заходів покращення інвестиційної привабливості.

Джерело: складено автором

Дотримання зазначених принципів стратегії розвитку кредитно-інвестиційної діяльності в процесі взаємодії міжнародних органів, держави, населення суб'єктів підприємницької діяльності інфраструктури забезпечить підвищення інвестиційного потенціалу України, мінімізацію інвестиційних ризиків, а також приведе до підвищення інвестиційної привабливості країни.

Загалом важливою складовою стратегії розвитку кредитно-інвестиційної діяльності є підвищення інвестиційної привабливості України. Ознакою інвестиційно привабливої країни є ведення підприємницької діяльності, що відповідає потребам інвесторів і стимулює структурні зміни, що веде до підвищення ефективності економічної діяльності в країні. Це досягається за рахунок зниження адміністративних бар'єрів для ведення бізнесу; розвитку фінансових механізмів підвищення інвестиційної привабливості; трудових ресурсів регіону; інвестиційної інфраструктури.

Як правило, на сучасному етапі для ефективного підвищення інвестиційної привабливості країни застосовується програмний підхід, що передбачає розробку програми підвищення інвестиційної привабливості. Така програма має бути складовою стратегії розвитку кредитно-інвестиційної діяльності та включати комплекс заходів щодо відбору та фінансування інвестиційних проектів, створення інфраструктури підтримки інвестицій, захисту прав інвесторів тощо (табл. 1).

Комплексний характер програми підвищення інвестиційної привабливості країни дасть змогу забезпечити:

- міжвідомчий і міжгалузевий характер (охоплення ключових галузей реального сектору економіки та соціальної сфери; забезпечення зв'язку з іншими програмами);
- узгодженість стратегічних дій органів державного управління на місцевому рівні із загальнодержавними;
- координацію заходів різного рівня (національного, регіонального, муніципального).

В умовах кризи та обмеженості фінансових ресурсів інвестування має здійснюватися лише в найбільш ефективні проекти. Тому невідкладним завданням на поточному етапі розвитку України є алгоритм вибору

пріоритетів кредитування та інвестування. Для забезпечення позитивної динаміки інвестицій державні органи повинні:

- забезпечити захист прав інвесторів та надання їм гарантій;
- надавати державну підтримку та пільгові умови кредитування;
- застосовувати позитивний зарубіжний досвід щодо створення індустріальних парків (кластерів) або промислових округів на пільгових умовах¹.

В умовах кризи, що обумовлює обмеженість кредитних ресурсів, слід орієнтуватися на кредитування найбільш ефективних (інноваційних або соціально значущих) інвестиційних проектів, що дасть змогу отримати максимальний ефект у формі приросту виробництва конкурентоспроможної продукції. Характеристиками ефективних проектів, на які слід орієнтуватися, є короткий термін окупності (наприклад, легка, харчова промисловість); позитивний мультиплікативний ефект щодо суміжних галузей; значний експортний потенціал і конкурентоспроможність продукції; можливість виробництва імпортозамінної продукції.

Висновки. Отже, формування та розвиток кредитно-інвестиційної діяльності є невіддільними від загальнонаціональних процесів. Активізація кредитно-інвестиційної діяльності в Україні потребує комплексного програмного підходу до її розвитку. Тому без макрофінансової стабілізації та вирішення проблем політичної нестабільності у східних регіонах нашої країни це завдання вирішити неможливо. Водночас має вестися активна рекламна робота щодо приваблення потенційних інвесторів та надання їм необхідного обсягу коштів за доступною ціною. В основі кредитно-інвестиційних процесів має лежати змішана стратегія розвитку кредитно-інвестиційної діяльності, що дає змогу як долати «вузькі місця його розвитку», так і концентрувати кошти на стимулювання окремих точок зростання та створення сприятливих умов для бізнесу. Спрямування кредитно-інвестиційних коштів на забезпечення пріоритетів національного розвитку дасть змогу вивести економіку України на траєкторію економічного зростання.

Список використаних джерел:

1. Головінов О. Пріоритетні напрями розвитку і проблеми фінансування інноваційної діяльності в Україні. URL: http://www.rusnauka.com/11_EISN_2010/Economics/64084.doc.htm.
2. Захожай В., Кіт М. Статистика інвестиційної діяльності. URL: <http://personal.in.ua>.
3. Кизим М., Кононова Є. Моделювання стратегії інвестиційної діяльності Харківського регіону. Фінанси України. 2002. № 10. С. 22–28.
4. Лобас И. Государственная инновационно-инвестиционная политика развития национальной экономики. Сборник материалов по итогам Третьей международной научно-практической онлайн-конференции (Москва, 27–30 июля 2011 года) / под общ. ред. О. Мельникова. Москва: Креативная экономика. С. 110–115. URL: <http://old.creativeconomy.ru/articles/21949>.
5. Мартянова М. Приоритетные направления инвестиционно-инновационной политики. URL: http://www.confcontact.com/2008dec/5_martianova.php.
6. Петровська С. Оцінка інвестиційної привабливості регіону: порівняльний пофакторний аналіз. Механізм регулювання економіки. 2012. № 2. С. 90–97.
7. Порвін М. Визначення шляхів вдосконалення державної інвестиційної політики в Україні. Наукові розвідки з державного та муніципального управління. 2013. № 1. С. 227–241.

¹ Промислові округи – це частина території регіону, призначена для розміщення та функціонування різних виробництв та супутніх їм сервісів, сформована за єдиним проектом планування з необхідною інфраструктурою; інвесторам надаються гарантії незмінності умов інвестування, можливість безкоштовного користування наявною інфраструктурою, а також здійснюється побудова частини необхідної виробничої інфраструктури за рахунок державного бюджету. Натомість регіональні парки – це територія, сформована для збереження довкілля, на яких діють пільгові режими для інвесторів, зокрема знижені ставки податку на прибуток під час реалізації інвестиційних проектів та податку на нерухомість, яка залучається в проект; такі парки успішно діють в окремих країнах Європи, у США, Канаді, Новій Зеландії тощо.

8. Порвін М. Механізми створення привабливого інвестиційного клімату. Інвестиції: практика та досвід. 2009. № 13. С. 11–13.

9. Порвін М. Комплексне використання теорій кластерного механізму та сучасні концепції інноваційного розвитку промисловості. Інвестиції: практика та досвід. 2010. № 21. С. 59–62.

УДК 330.322

Белоусова С.В.,
старший викладач кафедри фінансів і кредиту,
Харківський інститут фінансів
Київського національного торговельно-економічного університету

МІЖНАРОДНІ ПАЙОВІ ТА КОРПОРАТИВНІ ІНВЕСТИЦІЙНІ ФОНДИ: СПЕЦИФІКА ТА РОЗВИТОК В УКРАЇНІ

Белоусова С.В. Міжнародні пайові та корпоративні інвестиційні фонди: специфіка та розвиток в Україні. У статті досліджено сутність понять «корпоративний інвестиційний фонд» та «пайовий інвестиційний фонд», запропоновано авторський підхід до їх класифікації. Розкрито особливості діяльності інститутів спільного інвестування та їх відмінності. Проаналізовано правове регулювання діяльності інститутів спільного інвестування.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційний фонд, інвестиційна компанія, інститути спільного інвестування, пайовий інвестиційний фонд, корпоративний інвестиційний фонд.

Белоусова С.В. Международные паевые и корпоративные инвестиционные фонды: специфика и развитие в Украине. В статье исследована сущность понятий «корпоративный инвестиционный фонд» и «паевой инвестиционный фонд», предложен авторский подход к их классификации. Раскрыты особенности деятельности институтов совместного инвестирования и их отличия. Проанализировано правовое регулирование деятельности институтов совместного инвестирования.

Ключевые слова: инвестиции, инвестиционный фонд, инвестиционная компания, институты совместного инвестирования, паевой инвестиционный фонд, корпоративный инвестиционный фонд.

Belousova S.V. International private equity and corporate investment funds: specificity and development in Ukraine. The essence of concepts “corporate investment fund” and “equity investment fund” is explored in the article, author’s approach to their classification is proposed. The peculiarities of activity of institutes of joint investment are revealed. The legal regulation of activity of institutes of joint investment activity is analyzed.

Key words: investment, investment fund, Investment Company, joint investment institutions, unit investment fund, corporate investment fund.

Постановка проблеми. Сьогодні в Україні, на відміну від багатьох європейських країн, рівень залучення грошових коштів громадян до реалізації інвестиційних проектів залишається невисоким, але інститути спільного інвестування в Україні розвиваються дуже динамічним чином, їх практична діяльність значно випереджає наукове обґрунтування цих видів діяльності. Для активізації внутрішніх джерел забезпечення інвестиційної діяльності необхідно дослідити особливості функціонування цих структур. Нині існує певна класифікація інвестиційних фондів, проте вона потребує вдосконалення та доопрацювання, тому доцільно конкретизувати ці інститути за видами та типами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню проблем становлення пайових та корпоративних інвестиційних фондів приділяли увагу такі вчені-економісти, як, зокрема, В. Александров, Т. Блохіна, З. Ватаманюк, О. Ворона, М. Герасимчук, В. Гончаров, Г. Ердман, Є. Жуков, В. Иванов, В.Р. Колб, Дж.Р. Рікардо, М. Коваленко, Т. Косова, М. Кульчицький, О. Мах-

мудов, І. Мітюков, М. Недашківський, С. Недбаєва, Л. Радванська, І. Сазонець, М. Свердел, О. Смілянська, К. Палівода, Р.Л. Петерсон, А. Фукс, О. Хмиз, У. Шарп.

Формулювання цілей статті. Метою дослідження є особливості функціонування інститутів спільного інвестування, їх вплив на інвестиційну діяльність в Україні та можливість активізації внутрішніх джерел її фінансування.

Виклад основного матеріалу. У високо розвинутих країнах світу інвестиційні фонди є професійними інвесторами, які мають у своєму арсеналі великі обсяги капіталу, що дає їм можливості для здійснення різноманітних видів інвестування. Українські інвестиційні фонди поки що не досягли такого рівня розвитку та повноцінно не спроможні виконувати заздалегідь покладені на них інвестиційні функції, насамперед, через нестачу інвестиційних коштів та несприятливий інвестиційний клімат у країні. Аналіз наукової літератури довів, що недостатня увага приділяється розгляду дохідності вітчизняних інвестиційних фондів, необ-